

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 19CoP/29/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8324200141
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 03. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Tobiašová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2024:8324200141.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Moniky Tobiašovej a JUDr. Antónie Kandravej a JUDr. Elišky Har Tzvi v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: K. I., I.. XX.XX.XXXX, zastúpená kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny K., B. M., za účasti rodičov: Z. T. I., I.. XX.XX.XXXX, Z. X. W. XXXX, M., právne zastúpený: JUDr. Valéria Brečková, advokátka, Daľkovská 470/14, Snina, a R.. V. B., I.. XX.XX.XXXX, Z. Š. XXXX/XX, M., právne zastúpená: JUDr. Branislav Voloch, advokát, Laborecká 81, Humenné, o nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní matky proti uzneseniu Okresného súdu Humenné č.k. 8P/13/2024-86 zo dňa 08.02.2024, takto

rozhodol:

I. Potvrdzuje uznesenie vo výroku III..

II. Nariaďuje neodkladné opatrenie v tomto znení:

Matka je oprávnená a povinná stretávať sa s mal. K. každý páry týždeň v pondelok, stredu a piatok od 14.30 hod. do 18.00 hod. a v nedeľu od 10.00 hod. do 18.00 hod. a každý nepáry týždeň v utorok a štvrtok od 14.30 hod. do 18.00 hod. a v sobotu od 10.00 hod. do 18.00 hod. za prítomnosti starého otca J. B..

Otec je povinný mal. na styk pripraviť a odovzdať ju matke v mieste bydliska otca vždy v sobotu a nedeľu.

Matka je povinná mal. prevziať na styk v pracovných dňoch v mieste predškolského zariadenia maloletej a po ukončení styku ju odovzdať otcovi v mieste jeho bydliska.

odôvodnenie:

I. Predmet konania

1. Otec sa podaným návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia domáhal zverenia mal. K. do jeho osobnej starostlivosti a matku zaviazal prispievať na jej výživu sumou vo výške 36,80 eur mesačne. Tento návrh bol zapísaný pod sp.zn. 8P/13/2024.

2. Matka sa podaným návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia domáhala odovzdania mal. K. do jej osobnej starostlivosti s tým, že neodkladné opatrenie potrvá do právoplatného skončenia konania vedeného na súde pod sp.zn. 8P/14/2024. Návrh matky bol zapísaný pod sp.zn. 8P/36/2024.

II. Obsah napadnutého rozhodnutia

3. Okresný súd Humenné ako súd prvej inštancie napadnutým uznesením rozhodol tak, že:

„I. Súd spája veci vedené na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. 8P/13/2024 a sp. zn. 8P/36/2024 na spoločné konanie s tým, že konanie sa bude viesť pod sp. zn. 8P/13/2024.

II. Súd návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia z a m i e t a .

III. Súd návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia z a m i e t a .“

4. V odôvodnení uviedol, že rodičia v súčasnosti nežijú v spoločnej domácnosti, maloletá K. žila v byte spolu so svojou matkou a od Vianoc býva s otcom, ktorému so starostlivosťou o dieťa pomáha jeho matka. Kolízny opatrovník navštívil obidve domácnosti a skonštatoval, že obaja rodičia majú vytvorené vhodné bytové podmienky pre dieťa. Matka mala v priebehu roka 2023 vážne problémy s požívaním alkoholu, absolvovala aj protialkoholické liečenie, ale sama uviedla pred kolíznym opatrovníkom, že aj po absolvovaní liečenia mala 2x zlyhanie abstinencie. V súčasnosti matka tvrdí, že abstínuje a dokáže sa postarať o dieťa; otec sponchyňuje jej abstinovanie a schopnosť starať sa o maloletú K.. Súd zdôraznil, že pri nariaďovaní neodkladného opatrenia je viazaný lehotou, v ktorej je povinný vec rozhodnúť a preto nemá časový priestor na vykonanie podrobného dokazovania vo veci a posúdenia schopnosti a možnosti rodičov starať sa o dieťa. Vychádzal preto zo skutočností, ktoré sú osvedčené a vzal do úvahy najmä to, že na súde je vedené konanie o úpravu práv a povinností rodičov k maloletej K. pod sp. zn.8P/14/2024, v ktorom je stanovený termín informatívneho stretnutia vyššieho súdneho úradníka - koordinátora s rodičmi a kolíznym opatrovníkom na deň 21.02.2024, kde budú mať rodičia priestor uzavrieť rodičovskú dohodu, a ak k tomu nedôjde, súd bude pokračovať v konaní a vykoná ďalšie dokazovanie. Ako vyplýva z písomnej správy kolízneho opatrovníka, maloletá K. sa nachádza v bezpečnom prostredí u otca, ktorý sa o ňu o stará so svojou matkou, ktorú K. pozná, maloletá pôsobí spokojným dojmom, stretáva sa aj s matkou, pretože otec stretnutiam dcéry s matkou nebráni. Z uvedeného dôvodu súd prvej inštancie nepovažoval za dôvodný okamžitý zásah súdu nariadením neodkladného opatrenia, preto oba návrhy rodičov zamietol.

III. Obsah odvolania matky a vyjadrení účastníkov konania

5. Proti tomuto uzneseniu podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie matka. Namietala nesprávne právne posúdenie súdu prvej inštancie, nakoľko sa nedomáhala nariadenia neodkladného opatrenia podľa ust. § 365 CMP, ale ust. § 367 CMP. Otec má mal. K. pri sebe a odmieta ju odovzdať matke, pri ktorej vyrastala počas celého svojho života. Potrebu úpravy vzťahov v rodine mal. K. videl aj kolízny opatrovník. Na informatívnom stretnutí síce došlo k dohode rodičov, no otec podmieňuje stretnutia matky s mal. K. jeho prítomnosťou a maloletú na styk nevodí včas. Otec tak cielene a úmyselne bráni matke v styku s mal. dieťaťom. Obáva sa o narušenie citových väzieb medzi ňou a mal. K., nakoľko vidí zásadné zmeny v jej správaní, obáva sa manipulácie a ovplyvňovania zo strany otca. Maloletá sa správa v miestnosti inak, keď tam je otec prítomný a inak, keď tam nie je. Navrhuje napadnuté uznesenie zmeniť a rozhodnúť v súlade s jej odvolacím návrhom.

6. K odvolaniu matky sa vyjadril kolízny opatrovník maloletej. Rodičia maloletej nežijú v spoločnej domácnosti. Ich posledným spoločným bydliskom bol spoločný byt na adrese M., M. XXXX/XX. Z ich partnerského vzťahu pochádza maloletá K., inú vyživovaciu povinnosť obaja rodičia nemajú. Matka býva v byte na adrese M., M. XXXX/XX, ktorého vlastníckmi sú obaja rodičia maloletej. V čase návštevy bolo v byte čisto, hygiena na dobrej úrovni. Náklady spojené s užívaním bytu, splátkou hypotéky, uhrádza matka sama. Uviedla, že otec dieťaťa jej počas cca šiestich rokov prispel asi 9 x po 250 € s tým, že 80 € prispel na splátku hypotéky, zvyšok bolo na výživu pre maloletú. Od 01.03.2024 mala matka nastúpiť ako administratívny pracovník v F., I..T.. B.. Pri pohovore na tunajšom úrade uviedla, že je naďalej nezamestnaná, jej mesačným príjmom je dávka v nezamestnanosti vo výške cca 400 € a prídavok na dieťa vo výške 60 €. S oboma rodičmi dieťaťa sa dohodlo osobné stretnutie na deň 18.03.2024 o 8.00 hod., ktorého sa matka nezúčastnila. Otec maloletej na stretnutí uviedol: „Ja matke umožňujem styk s dcérou tak, ako sme sa dohodli na súde informatívnom stretnutí. Dňa 21.02.2024 som ešte na informatívnom stretnutí uviedol matke, že v ten deň sa nemôžeme stretnúť, nakoľko som išiel s dcérou na vyšetrenie k W.. M.. Následne dňa 23.02.2024 bola matka riadne s malou K.. V nedeľu dňa 25.02.2024 som dcéru K. riadne matke odovzdal cca okolo 10.20 hod.. Mala mi ju doviest' o 18.00 hod., o 18.15. hod. som posielal jej sms správy, telefonoval, avšak bezúspešne. Okolo 19-tej hodiny som prišiel pred bytovku, kde som hneď videl, že v byte sa nesvieti, je tma. Do bytu som sa nemohol dostať, nakoľko bol v zámke dverí zvnútra bytu kľúč. Na dvere som búchal a zvonil, no z bytu sa nik neozýval. Z obavy o život dcéry K., som privolal hliadku OO PZ SR M.. Ešte pred príchodom polície mi otvorila matka, ktorá bola úplne dezorientovaná a javila známky opitosti. Po dlhšej dobe na mňa zareagovala, zavolała nejakej

kamarátke, aby dovedla dcéru K.. Táto pani, ktorú nepoznám, mi dcéru pred byt dovedla. Medzi tým prišli policajti, ktorí matku vyzvali, či sa podrobí dychovej skúške, čo matka odmietla. Dňa 29.02.2024 sme boli s matkou dohodnutí, že príde do škôlky pre malú. Keďže matka neprišla, išiel som s malou do bytu. V byte som našiel matku spať, po chvíli keď sa zobudila bola riadne opitá a mimo. Preto som tam K. nenechal. Dňa 02.03.2024 som prišiel s K. do bytu. K. sa hrala vo svojej izbe a ľahla si do svojej postele. Pod paplónom v jej posteli našla nedopitú fľašu prosecca. Matka sa mi k tomu odmietla vyjadriť, preto som K. z bytu zobral. Chcem uviesť, že od 25.02.2024 ja umožňujem matke styk s dcérou, ale keďže jej neverím a bojím sa o K., stále som pri stretnutí aj ja. Ostatné stretnutia boli riadne v zmysle našej dohody. Tu chcem podotknúť, že ak je matka v pohode, ak nepije, stretnutia sú úplne v pohode a prebiehajú bez problémov.“ Rodičia voči sebe prechovávajú nenávisť, podávajú rôzne trestné oznámenia zamerané na vzájomné obvinenia týkajúce sa nelegálnej drogovej činnosti, užívania omamných látok, neodovzdávanie maloletého dieťaťa druhému rodičovi. Je evidentné, že rodičia sa nevedia dohodnúť na žiadnej úprave a rodičovský konflikt trvá neprímerane dlho a nie je v záujme dieťaťa. Opakovane bolo rodičom dávané do pozornosti, aby svojim konaním neubližovali ich dcére a pre dobro dieťaťa nech obidvaja sa podrobia testom, čím predídu vzájomnému sponchybnovaniu a obvineniam. Zastáva názor, že v súčasnej dobe, je v záujme ochrany maloletej pred nepriaznivým dopadom rodičovského konfliktu a vystaveniu maloletej konfliktu lojality, stabilizovať pomery maloletej a upraviť výkon rodičovských práv a povinností k maloletej.

7. Dňa 20.03.2024 o 11:10 hod. bol telefonicky kontaktovaný Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny K., B. M., oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately. W. Y. B. k veci uviedla, že bola opakovane v domácnosti matky, aj sa s ňou osobne stretla, v minulosti nebolo na matke bádať známky opitosti, no v poslednej dobe sa niekedy matka javí mierne zmätene, otupene, ako keby bola pod vplyvom liekov (napr. takých, ktoré jej pomáhajú zvládať problémy s alkoholom), no nevylučuje, že matka bola aj v stave miernej opitosti. Samotná matka priznala, že minulý rok mala problém s alkoholom, dobrovoľne podstúpila liečenie, po absolvovaní liečenia mala dva relapsy, ale podľa jej vyjadrení má situáciu pod kontrolou. Matka z celej situácie viní okolie, hlavne otca maloletej a to, čo sa okolo nej deje. Včera bolo kolíznemu opatrovníkovi maloletej zaslané vyjadrenie materskej školy, ktorú maloletá navštevuje. Triedna učiteľka maloletej uviedla, že u mal. K. bádať zmeny v správaní, o otcovi hovorí často, teší sa na neho, rozpráva o tom, kam s otcom chodí na výlety. Matka po maloleťu chodí a aj v minulosti chodila do škôlky málo, väčšinou ju sprevádzal jej starý otec zo strany matky. Kolízny opatrovník maloletej má vedomosť o tom, že starý otec zo strany matky bol veľmi nápomocný pri výchove mal. K., aktívne participoval na jej výchove a starostlivosti o ňu, maloletá ho má veľmi rada a lipne na ňom. Na stretnutí u kolízneho opatrovníka maloletá nadšene navrhovala otcovi, aby išli za starým otcom na návštevu, je zjavné, že ho má mimoriadne rada. Podľa kolízneho opatrovníka sa matka o maloleťu dlhodobo riadne starala, zabezpečovala jej všestrannú starostlivosť, ale poslednú dobu ako keby stagnovala a tápala. Stalo sa, že plánované stretnutia zrušila s rôznym odôvodnením, v piatok 15.03.2024 okolo 15-tej hodiny kolízny opatrovník telefonicky kontaktoval matku za účelom dohodnutia termínu stretnutia na pondelok 18.03.2024, matka v telefóne pôsobila ako keby bola pod vplyvom alkoholu alebo liekov na ukludnenie. Na dohodnuté stretnutie v pondelok 18.03.2024 sa matka nedostavila, svoju neprítomnosť včas neospravedlnila, kolíznemu opatrovníkovi sa ozvala až v utorok 19.03.2024 s tým, že uviedla, že na stretnutie zabudla, až teraz našla v kalendári poznámku, že sa mala včera dostaviť na ÚPSVaR, no nemohla, lebo sa necítila dobre. Na niektorých stretnutiach s kolíznym opatrovníkom matka maloletej v poslednej dobe ťažšie artikulovala, na výzvu kolízneho opatrovníka sa odmietla podrobiť testom na zistenie prítomnosti alkoholu. Otec s testami za účelom preukázania, či užíva drogy (čo uvádza matka) súhlasil, bol ochotný ich podstúpiť, matka s testami nesúhlasila, nebola ochotná sa podrobiť ani dychovej skúške, aby tak vyvrátila tvrdenia otca. Matka na informatívnom stretnutí, v rámci ktorého sa s otcom dohodli na styku matky s mal. K. uviedla, že neberie žiadne lieky, na inom stretnutí uvádzala, že sa ambulantne lieči a užíva aj lieky. Vzhľadom na dôvodné pochybnosti kolízneho opatrovníka ohľadne zdravotného stavu matky, ktoré samotná matka svojim vlastným konaním nielen nevyvrátila, ale dokonca podporila a znásobila, navrhuje, aby súd dočasne zveril mal. K. do osobnej starostlivosti otca. Vo veci samej je nariadené znalecké dokazovanie, kde sa riadne preverí rodičovská spôsobilosť otca aj matky, aj s ohľadom na deklarované problémy matky s alkoholom. Otec styku matky s mal. K. nebráni, no matke nedôveruje a podmieňuje stretnutia jeho prítomnosťou. Prítomnosť otca na stretnutiach matky s mal. K. nepovažuje kolízny opatrovník za vhodné, nakoľko sú rodičia v hlbokom konflikte a nedôverujú si navzájom. Preto navrhol, aby sa styk matky s mal. K. realizoval za prítomnosti tretej osoby, ideálne za prítomnosti starého otca maloletej zo strany matky - J. B., I. XX.XX.XXXX, ktorého mal. K. veľmi dobre pozná a má k nemu vytvorenú mimoriadne silnú citovú väzbu, preto prítomnosť tejto osoby nebude pri

realizácii styku rušivá, ale naopak, môže prispieť k tomu, aby styk matky s mal. K. a jej preberanie od otca prebehol bez komplikácií a ťažkostí.

IV. Hodnotenie odvolacieho súdu

8. Krajský súd v Prešove (ďalej aj ako „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní v zmysle ust. § 34 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), v spojení s ust. § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), preskúmal napadnuté rozhodnutie podľa zásad uvedených v § 62 a nasl. CMP, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario, pričom dospel k záveru, že odvolanie matky nie je dôvodné.

9. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

10. Keďže odvolanie nebolo podané proti II. výroku uznesenia súdu prvej inštancie, ktorým bol návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zamietnutý, tento výrok v zmysle ust. § 367 CSP nadobudol právoplatnosť.

11. Predmetom odvolacieho konania je prieskum správnosti zamietnutého návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa domáhala odovzdania mal. K. do jej osobnej starostlivosti s tým, že neodkladné opatrenie potrvá do právoplatného skončenia konania vedeného na súde pod sp. zn. 8P/14/2024. Návrh matky bol zapísaný pod sp. zn. 8P/36/2024.

12. Podľa § 387 ods. 1, 2 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

13. Konania vo veciach starostlivosti súdu o maloletých sa prejednávajú a rozhodujú podľa Civilného mimosporového poriadku.

14. Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku (CSP), ak tento zákon neustanovuje inak.

15. Podľa čl. 6 CMP, súd postupuje v súčinnosti s účastníkmi konania tak, aby zistil skutočný stav veci. Súd je povinný na účely zistenia skutočného stavu veci vykonať všetky potrebné dôkazy, aj keď ich účastníci konania nenavrhlí.

16. Podľa § 35 CMP, súd je povinný zistiť skutočný stav veci.

17. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery, alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

18. Podľa § 329 ods. 2 CSP, pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

19. Podľa § 367 ods. CMP, Neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého dočasne pri sebe, maloletého dočasne odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

20. Podľa čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa, záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akýchkoľvek postupoch týkajúcich sa detí, či už vykonávaných súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

21. Podľa čl. 5 Zákona o rodine, záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú.

22. Z obsahu preskúmaného spisu je zrejmé, že rodičia mal. K. sú v závažnom rodičovskom konflikte, vôbec si nedôverujú, navzájom sa obviňujú zo závislosti a nedostatočnej starostlivosti o mal. dcéru. Matka obviňuje otca z užívania drog, poukazuje na skutočnosť, že otec je právoplatne odsúdený Okresným súdom Humenné za spáchaný trestný čin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi; domnieva sa, že otec aj toho času užíva drogy, obáva sa, že by v jeho domácnosti mohol byť opätovne realizovaný zásah zásahovej jednotky. Otec obviňuje matku z užívania alkoholu a zanedbávania starostlivosti o mal. K., je presvedčený, že matka požíva alkohol aj v čase, keď má zabezpečovať starostlivosť mal. K., preto odmieta nechať mal. dcéru s matkou bez dozoru a styk, na ktorom sa s matkou dohodli na informatívnom stretnutí, realizovanom na Okresnom súde Humenné dňa 21.02.2024, podmieňuje svojou prítomnosťou.

23. V priebehu odvolacieho konania sa skutočný stav v rodine mal. dieťaťa viac-menej nezmenil. Mal. K. je vo faktickej starostlivosti otca, styk s matkou sa realizuje podľa dohody rodičov, ale výhradne za prítomnosti otca, ktorý sa obáva ponechať mal. K. len v prítomnosti matky.

24. Odvolací súd v prvom rade pripomína, že nariadenie neodkladného opatrenia má dočasný (predbežný) charakter. Pri nariaďovaní neodkladného opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení. V dôsledku toho sa tu nezisťujú všetky tie skutočnosti, ktoré má mať súd zistené pred vydaním konečného rozhodnutia. Skutočnosti, z ktorých sa vyvodzuje dôvodnosť návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, nemusia byť preukázané dôkazmi. Zákon z tohto dôvodu ani nepredpokladá, že by pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení mal súd vykonávať dokazovanie (§ 185 a nasl. CSP). Pre nariadenie neodkladného opatrenia je postačujúce, pokiaľ sú okolnosti, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť návrhu na toto dočasné opatrenie, aspoň osvedčené. Miera osvedčenia sa riadi danou situáciou (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo/149/2010 zo dňa 05.08.2010).

25. Keďže neodkladné opatrenie je možné nariadiť aj v prípadoch týkajúcich sa starostlivosti o maloleté deti za predpokladu, že pomery maloletého je nevyhnutné upraviť bezodkladne, odvolací súd skúmal aj záujem maloletého dieťaťa na nariadení navrhovaného neodkladného opatrenia, ktorý bude daný predovšetkým vtedy, ak tento záujem maloletého bude narušený alebo ohrozený v prípade absencie bezodkladnej úpravy jeho pomerov. Účelom neodkladných opatrení vo veciach maloletých je poskytnutie aj preventívnej ochrany ich právam a záujmom ešte pred ich porušením či ohrozením.

26. Odvolací súd mal za to, že nariadenie neodkladného opatrenia v znení, v akom sa ho domáhala matka, nie je toho času riešením najlepšie zohľadňujúcim záujem mal. K.. Ako uzavrel aj súd prvej inštancie, mal. K. do decembra minulého roka žila spolu so svojou matkou, ktorá jej dovtedy zabezpečovala starostlivosť, nakoľko s otcom maloletej nežijú v spoločnej domácnosti. Od decembra 2023 býva mal. K. v domácnosti otca, ktorému so starostlivosťou o maloletú pomáha jeho matka, teda stará matka maloletej. Podľa kolízneho opatrovníka mal. K. v domácnosti otca pôsobí spokojným dojmom, má tam vytvorené bezpečné prostredie pre svoj ďalší rast a rozvoj. Vyjadrenia učiteľky materskej školy, ktorú mal. K. navštevuje, rovnako svedčia o adekvátnej a zodpovednej starostlivosti otca o mal. dcéru, ktorá sa na svojho otca teší ako aj na ďalšie zážitky s ním, no na mal. K. bádať zmeny v správaní. Je otázne, čo zmeny v správaní mal. K. vyvolalo, v priebehu konania však nebolo osvedčené, že by tieto zmeny súviseli s nedostatočnou, či nevhodnou starostlivosťou o maloletú zo strany otca. Bude úlohou súdu konajúceho vo veci samej, aby sa s týmito skutočnosťami dôsledne vysporiadal a následne ich aj náležite vyhodnotil. Pokiaľ matka obviňuje otca z manipulácie mal. K. v jej neprospech, v tomto ohľade odvolací súd opätovne poukazuje na konanie vo veci samej, v ktorom bolo nariadené znalecké dokazovanie, v rámci ktorého bude riadne posúdená rodičovská spôsobilosť oboch rodičov mal. K. a prípadnú manipuláciu mal. K. zo strany otca a jej projektovanie voči osobe matky by mal znalec odhaliť a poukázať na ňu aj vo svojom posudku. Odvolací súd nevzhliadol dôvodnosť matkou podaného návrhu a potrebu bezodkladného zásahu do pomerov mal. K., navyše za situácie, kedy odvolací súd nemá osvedčené, že zdravotný stav matky maloletej je stabilizovaný a jej výchovné prostredie je pre maloletú bezpečné. Nateraz považuje za osvedčené, že faktickú starostlivosť o mal. K. otec zabezpečuje riadne, kolízny opatrovník v jeho starostlivosti nezistil žiadne nedostatky a aj mal. K. sa z prítomnosti

otca a jeho starostlivosti teší, nakoľko tento donedávna pracoval v zahraničí, a preto jeho styk s mal. K. nebol taký častý.

27. Zhrnúc teda doposiaľ uvedené, odvolaciemu súdu neostávalo iné ako napadnuté uznesenie postupom podľa ust. § 387 ods. 1 a 2 CSP v spojení s ust. § 2 ods. 1 CMP ako vecne správne potvrdiť.

28. Pokiaľ ide o postoj otca, ktorý stretnutia matky a mal. K. podmieňuje svojou prítomnosťou, odvolací súd zdôrazňuje, že matka maloletej má rovnaké rodičovské práva ako aj otec, preto nie je vhodné, ani žiadúce, aby svojvoľne zasahoval, či akokoľvek obmedzoval rodičovské práva matky, ktorá mal. K. zabezpečovala starostlivosť od jej útleho detstva. V prípade pochybností a obáv o bezpečnosť mal. K., by sa otec maloletej mal v prvom rade obrátiť na kolízneho opatrovníka maloletej, ktorého úlohou je chrániť a hájiť záujmy mal. K. a ak s matkou spoločne nedôjdu k dohode ohľadne úpravy práv a povinností k mal. K., následne sa obrátiť na súd. Nakoľko nateraz nemožno spoľahlivo ustáliť, že obavy otca ohľadom zdravotného stavu matky a s tým súvisiacu bezpečnosť maloletej nie sú dôvodné, odvolací súd, zohľadňujúc stanovisko kolízneho opatrovníka, upravil styk matky s mal. K. za prítomnosti starého otca maloletej, a to v rozsahu, na akom sa rodičia maloletej dohodli dňa 21.02.2024 na informatívnom stretnutí. Odvolací súd prihliadol na postoj mal. K. k jej starému otcovi, ktorého má veľmi rada a má k nemu vytvorenú silnú citovú väzbu.

29. Vedený vyššie zmienenými úvahami odvolací súd z úradnej moci nariadil neodkladné opatrenie v znení ako je uvedené vo výroku II. tohto uznesenia.

30. Odvolací súd súčasne vyslovene zdôrazňuje, že pri výkone rodičovských práv a povinností sú rodičia v prvom rade povinní chrániť záujmy mal. K. (§ 28 ods. 2 druhá veta Zákona o rodine). Odvolací súd má tiež za to, že konfrontačné správanie rodičov rovnako nie je na prospech ich mal. dcéry, a preto dôrazne apeluje na všetky osoby, ktoré majú vplyv na výchovu a starostlivosť o mal. K. (starí rodičia), no predovšetkým na jej rodičov, aby nadradili záujmy a prospech ich maloletého dieťaťa nad vlastné záujmy a negatívne postoje voči druhému rodičovi mal. dieťaťa.

31. Je potrebné pochopiť, že v prípade neschopnosti rodičov spolu kooperovať pri výkone styku sa maloleté dieťa stáva rukojemníkom a obeťou. (porov. Uznesenie Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. II.ÚS 599/10, III.ÚS 439/05).

32. Odvolací súd má za to, že obaja rodičia mal. K. by si mali uvedomiť, že aj napriek rozhodnutiu ich spoločne spolužitie a partnerský vzťah ukončiť, ich rodičovský vzťah, ich práva a povinnosti vo vzťahu k ich spoločnej dcére týmto neskončili, a preto je nevyhnutné, aby boli schopní aspoň v nevyhnutnej miere spolu komunikovať ohľadom potrieb ich mal. dcéry.

33. V kontexte uvedených skutočností dáva odvolací súd účastníkom konania do pozornosti čl. 41 ods. 4 Ústavy SR, z ktorého jednoznačne vyplýva, že starostlivosť o deti a ich výchova je nielen právom rodičov, ale aj právom dieťaťa, ktoré má právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť, pričom toto právo môže byť obmedzené výhradne na základe rozhodnutia súdu a v súlade s literou zákona.

34. Odvolací súd záverom vyslovene zdôrazňuje, že sa jedná len o dočasnú úpravu, ktorá v žiadnom prípade nemieni prejedikovať úpravu rodičovských práv a povinností vo veci samej. Odvolací súd nevyučuje, že súd vo veci samej po vykonaní riadneho dokazovania, (aké nie je možné vykonávať v rámci konania o neodkladnom opatrení vzhľadom na krátke časové lehoty, ktoré sú s ním spojené a zákon ani takéto dokazovanie nepredpokladá), zverí maloletú do osobnej starostlivosti matky, či osobnej striedavej starostlivosti oboch rodičov.

35. Odvolací súd apeluje na matku maloletej, aby nerezignovala na svoje rodičovské práva a povinnosti, nepodliehala smútku, či sklamaniu v súvislosti s jej „neúspechom“ v tomto konaní, ale naopak zmobilizovala všetky svoje sily a sústredila sa výhradne na najlepší záujem svojej mal. dcéry, v ktorom nepochybne je, aby mala vo svojom živote prítomných oboch svojich rodičov, ktorí sa vzájomne rešpektujú a tolerujú. Je výhradne na matke, ako využije tento čas, kedy boli pomery vo vzťahu k mal. K. upravené len dočasne s tým, že o úprave rodičovských práv a povinností k mal. K. bude ešte rozhodnuté meritorným rozhodnutím.

36. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov § 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Podľa § 376 ods. 1 CMP v spojení s § 370 ods. 1 CMP, ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, ktorým bola upravená vyživovacia povinnosť, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok).